

Metodická příručka k filmu

Posledný
Hebrej
z Hlohovca

A black and white photograph showing a person standing in a desolate, rubble-strewn street. The person is wearing a dark coat and a hat, looking towards a large, multi-story building that has been severely damaged. The building features a series of arched windows, many of which are empty and framed by jagged, broken masonry. The ground is covered in debris and rubble, suggesting a scene of destruction. The overall atmosphere is one of somberness and historical significance.

Posledný Hebrej z Hlohovca
je film o pamäti, identite
a dôsledkoch strachu,
ktorý dokázal umlčať
stovky ľudí ešte dávno
po skončení vojny.

Naše zákony vzorom pre celú Európu

Slovenské zákony sú najprísnejšie a najviac rozsiahlé v Európe. Sú to zákony, ktoré sú v celom svete známe a ktoré sú vzorom pre celú Európu. Sú to zákony, ktoré sú v celom svete známe a ktoré sú vzorom pre celú Európu.

Ludové noviny

Ročník II. Bratislava, 21. septembra 1941 Číslo 25

Nadhodnota slovenskej rasy voči židovskej zabezpečená

Nadhodnota slovenskej rasy voči židovskej zabezpečená. Slovenská rasa je nadhodnotená voči židovskej rase. Slovenská rasa je nadhodnotená voči židovskej rase.

UŽ ODBILO ŽIDOM!

Najprísnejšie rasové zákony na Židov sú slovenské

V istom ohľade sú prísnejšie, ako nemecké. – Kto je Židom?
Židia budú označení – Židia nebudú vo verejných a štátnych službách.
270 paragrafov máme na Židov

Who is a Jew?
Kto je Židom?
Židom je ten, kto má židovského otca alebo matku, alebo ktorého otec alebo matka je Židom. Židom je ten, kto má židovského otca alebo matku, alebo ktorého otec alebo matka je Židom.

Who is a Jew?
Kto je Židom?
Židom je ten, kto má židovského otca alebo matku, alebo ktorého otec alebo matka je Židom. Židom je ten, kto má židovského otca alebo matku, alebo ktorého otec alebo matka je Židom.

Jozef Neumann, filmový „posledný Hebrej z Hlohovca“, pochádzal z ortodoxnej židovskej rodiny. Narodil sa po vojne v roku 1946 a bol posledným členom židovskej komunity, ktorý absolvoval bar micvu v hlohovskej synagóge pred jej demoláciou v roku 1960. Jeho rozprávanie rámcuje príbeh židovskej komunity, ktorá bola kedysi prirodzeným srdcom Hlohovca, no po vojne sa z mesta vytrácala a teraz pomaly mizne z mapy aj z pamäti mesta — pod tlakom vojny, totality a strachu, ktorý dokázal prežiť celé generácie. Na pozadí osobných príbehov ľudí, ako sú významný sochár *Jaroslav Róna*, lekárka *Mira Klein*, profesor *Juraj Stern* či herečka a režisérka *Dalia Shimko* film ukazuje, že nielen Hlohovčania, ale celé Slovensko neprišli iba o svojich židovských susedov, ale o zásadný zdroj kultúrnej, ľudskej a intelektuálnej sily.

Žáner: dokumentárny film

Odporúčaná veková skupina: 8. — 9. ročník ZŠ, stredné školy

Tematické okruhy: holokaust, povojnové obdobie, zánik komunít, predsudky, intolerancia, občianska odvaha, pamäť, identita

1. ÚVOD – ZMYSEL METODICKEJ PRÍRUČKY

Táto metodická príručka slúži ako podporný materiál pre pedagógov pri práci s dokumentárnym filmom *Posledný Hebrej z Hlohovca*. Jej cieľom je pomôcť učiteľom viesť citlivú diskusiu so žiakmi a študentmi o historických udalostiach, dôsledkoch predsudkov a o hodnote ľudskej a kultúrnej rozmanitosti.

2. O ČOM JE FILM (pre pedagógov)

Film *Posledný Hebrej z Hlohovca* mapuje postupný zánik židovskej komunity v malom slovenskom meste od obdobia druhej svetovej vojny až po súčasnosť. Prostredníctvom osobných výpovedí preživších, ich potomkov a odborníkov poukazuje na to, že holokaust neskončil v roku 1945 a jeho následky ovplyvňovali životy ľudí ešte celé desaťročia, prakticky až dodnes.

3. VÝCHOVNO-VZDELÁVACIE CIELE

Po vzhliadnutí filmu by mali žiaci porozumieť:

- ▶ historickému kontextu holokaustu a povojnového obdobia
- ▶ pochopiť mechanizmy predsudkov a vylučovania na základe národnosti, vierovyznania, rasy,
- ▶ uvedomiť si význam občianskej odvahy jednotlivca
- ▶ reflektovať stratu kultúrneho a ľudského potenciálu spoločnosti – a to nielen v prípade židovskej komunity.

4. PRÍPRAVA NA PROJEKCIU

Pred projekciou sa odporúča vysvetliť základné pojmy (Žid, synagóga, zberný (pracovný) tábor, holokaust, deportácia, arizácia, emigrácia), upozorniť žiakov na citlivý charakter výpovedí a vytvoriť bezpečné prostredie, v ktorom nikto nie je nútený vyjadrovať sa.

5. DISKUSIA PO PROJEKCII

Odporúčané otázky: Čo vás vo filme zasiahlo najviac? Prečo sa mnohí Židia po vojne rozhodli odísť? Ako môže strach ovplyvňovať správanie celej spoločnosti? Čo dnes znamená občianska odvaha?

6. PRÁCA S PRÍBEHMI A MORÁLNYMI DILEMAMI

Príbehy jednotlivých postáv umožňujú hovoriť o osobnej zodpovednosti, empatii a sile individuálnych rozhodnutí v ťažkých časoch. Žiaci môžu zdieľať svoje skúsenosti kedy oni sami alebo im niekto pomohol v ťažkej situácii.

7. NÁVRHY VÝUČBOVÝCH AKTIVÍT

Mapa pamäti mesta; List niekomu, kto odišiel; Diskusia o tom, čo spoločnosť stratí, keď z nej zmizne jedna komunita.

8. PREPOJENIE SO ŠKOLSKÝMI PREDMETMI

Dejepis, občianska náuka, etická výchova, slovenský jazyk a literatúra, mediálna výchova.

9. CITLIVÝ PRÍSTUP

Film môže vyvolať silné emócie. Pedagóg by mal rešpektovať hranice žiakov a umožniť aj tichú, individuálnu reflexiu.

10. ZÁVER

Film *Posledný Hebrej z Hlohovca* ukazuje, že zánik jednej komunity nie je len historickou udalosťou, ale stratou, ktorá ovplyvňuje identitu celej spoločnosti.

Linky na ďalšie materiály

<https://zidianaslovensku.sk/>

https://sk.wikipedia.org/wiki/%C5%BDidia_na_Slovensku

<https://www.slovak-jewish-heritage.org/sk/dejiny-zidov-na-slovensku/>

<https://www.holocaust.cz/dejiny/soa/holocaust-v-evropskych-zemich/>

[holocaust-na-slovensku/zidovska-komunita-na-slovensku-1938---1945/](https://www.holocaust-na-slovensku/zidovska-komunita-na-slovensku-1938---1945/)

<https://www.milost.sk/logos/clanok/ako-zili-zidia-v-povojnovom-slovensku-1945-1948>

Školské a organizované projekcie

si môžete objednať na:

filmtopia@filmtopia.sk / +421 915 222 082

Distribúcia: Filmtopia / www.filmtopia.sk